

(buča, kumara, dinja), trobentnice, hrapavolistnice, ustnice, zijaške, vresnice (borovnica). — V šesti razred štejejo se: cveteče rastline z dvema kalicama in z večlističnim venčičem ali mnogolističnice. Take so: kobulnice (peteršelj, zelena, koren, kumara, janež, trobelika — strupena, — dren, beršljan, vinska terta), debelolistnice (kakt), zlatičnice (zlatica, čerani teloh — strupen —, potonika, srobot, češmin), križnice (kapus, ogeršica, ropa, kreša, redkev, hren), klinčnice ali nageljni, sleznice (čajavec, lipovec, lipa), rožnice (mandeljno drevo, brezkev, marelica, češplja ali sliva, češnja, višnja, čemž, hruška, jabolana, robida, rudeča jagoda), stročnice (grah, leča, fižol, detelja, grašica, bob, lan, vijolice, javorji, pomoranče). — Dobiček, ki nam ga daje rastlinstvo, je neizmerno velik. Poglejmo le mnogoverstne žita, sočivja, zelenjave, sadja in pične rastline, pa tudi tiste drevesa in germe, ki nam dajejo les za kurjavo in za drugo rabo! druge, kakor lan in bombaž nam dajejo robo za obleko; zopet druge rastline so oljnate, ki se rabijo v obertnji in v umetnji; spomnimo pa se tudi tistih rastlin, ki imajo v sebi hude strupe, pa tudi najboljše zdravila za človeka in za živali. Spoznati moramo, da tudi v rastlinstvu predobrotljivi in modri stvarnik odkriva človeku neizmerne dobrote!

Malikoslovje.

Spisal Fr. Metelko.

(Dalje.)

Zabot ali **Sobot**, skorej kar **Svetovit** in **Sobotka**, slovesnost mu skazovana.

Zarja, **Zora**, **Zore**, kar **Jutrobog**.

Zelon, kar **Radegast**. **Zelun** (**Zela**) so rekli, je **Perunov** sluga.

Zelu ali **Zelo** je kar **Zelon**; želev pa je črepaha (**Schildkröte**), in od tod menijo, da je **Zelon**.

Zemarzla je **Rusovska** boginja zima t. j. zmerznjena, nje nasprotnica je pa **Zimsterla** t. j. jüg.

Zemematě na **Pemskem**, **Zemesmathi** ali **Sěsa** na **Litavskem**, sicer **Zemena** (zemeljna mati, **Cerera**).

Zmek, **Zmok**, **Zemik**, **Zemnik**, **Zemenikos** (od zemlja), bog pozemeljskih želj, tudi boginja rodovitnosti.

Zernbog kar **Černobog**.

Zernitra, Zernitračica (černi znám Schlangendrache).

Zernitrapič kar Zernitra.

Zibog v. Siva.

Zimsterla v. Zemarzla.

Zio kar Siva.

Zivonia boginja končanega življenja in Marzana ali Morzena ji je pridružena. S slovesno odnašo Marzanne podobe, kjer je pa tudi Zivonia mogla vpricho biti, so rekli malikovavski Slovani, da smert odnesó. To šego so tudi še dolgo potem obdržali, ki so bili že kersčansko vero nase vzeli, in so vsako sredopóstno nedeljo Morzanne in Zivoniine podobe na drogu nataknjene v verstni spremljativki med žalostno petvijo nesli in v mlako ali reko vergli. Od tega se bere „Dav. Peiferus rerum Lips“ C. III. p. 312: „Hi (Lipsiensens) ut traditur simulacra Martanae et Ziovoniae, haec autem ibi indolorum Cereris et Dianae erant numina, contis infixa vulgo e vicis solenni pompa, lugubri et quae-rulo carmine deportare et in pronimam paludem vel praeterfluentem amnem objicere solebant“.

Zislbog, g. Hanka piše Čislbog od čislati, morebiti je pa le Zišlbog, ker se bere, da je bil po noči solnčni namestnik (ko je solnce zašlo). Nocena ponočni bog, ki je lepoto in rodovitnost zemlje in ljudi navdihoval. Od navdihe lune se bere („Slaw. Boh.“ p. 287): „Natos crescente seu nova luna venustiores, veteres et decrescente deformiores futuros putant. Hinc Slavis quoque enatum proverbium, ut deformes veteres luna natos dicerent“.

Ziza, Ciza, v Cica. Od nje se bere (H. str. 279). „Ceres sive Ciza Dea mammosa et altrix omnium rerum“. Tudi ji pravijo Zizilia, in Rus Kaysarov jo imenuje Didilia (ker je v Rusovskem titka, kar sicer cic, ziz ali sis).

Zlebog, Zlibog, Zliduh, kar Černobog.

Zle, kar Čert.

Zmak, Zmok v. Zmek.

Zmora, kar Móra.

Zuttiber t. j. Svetibor (Heiliger Hain).

(Dalje sledi.)